

זמני השבת ירושלים
כניסת שבת: 06:14
יציאת שבת: 07:25
ר"ת: 08:06

נועם השבת

עלון תורני יוצא לאור ע"י תלמוד תורה משכן יצחק החדש ירושלים

פרשת ניצבים - גליון 1 - כ"ב אלול תש"פ

מבט לפרשה

בפרשתנו (פרק כט פסוקים יז – יח) כו- תבת התורה, פֶּן יִשׁ בְּכֶם אִישׁ או אִשָּׁה או מְשֻׁפָּחָה או שֶׁבֵט אֲשֶׁר לָבְבוּ פְנֵה הַיּוֹם מֵעַם ה' וכו', וְהִתְבַּרַךְ בְּלִבָּבוֹ לְאִמּוֹ שְׁלוֹם יִהְיֶה-לִּי פִי בְשָׂרָיוֹת לְפִי אֶלְךָ לְמַעַן סְפוֹת הַרְצִיָּה אֶת-הַצְּמֵאָה.

שואל מרן ראש הישיבה רבי יהודה צדקה זצ"ל בספרו קול יהודה. צריך להבין כיצד התברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי יותר מכל ישראל? מדוע שיחשוב כך?

וביאר זאת, הרשעים שעושים עבירות חושבים שהעיקר הוא הלב ולא המעשה. כמו שאנו מוצאים היום כאלה שלצערינו עושים עבירות או אינם מתנהגים כשורר, וכשבאים ומעירים להם על כך, שגור בפניהם תשובה זו, 'אני צדיק בלב, העיקר הלב'. עושים עבירות על חשבון הלב. דבר זה דומה לאדם שהלך לרופא ויתאונן על כאבי עיניים חזקים, הרופא בדקו והשיב כי המצב של העיניים לא טוב, אבל הלב עובד מצוין, ומה איכפת לך מהעיניים. כן הדבר כאן, הרשע מתברך בלבבו 'אני יש לי לב טוב עושה חסדים, עוזר לאנשים, ומתנחם בזה וחושב שבכך מכסה את העבירות שעשה, ועל זה התורה אומרת, אדם כזה, לא יאבה ה' סלוח לו.

נתיב לחיים
הרב יהודה בר שלום
מנהל התלמוד תורה

שכר וזיתור הנגיעות האישיות

האבן האזל בספרו כותב כי שורש הרע בעולם בכל דבר הן בעבודת ה' והן בחינוך, הן בבן אדם לחבירו. הוא האנוכיות וחוסר המסוגלות שהאדם מוכן לוותר על נגיעותיו וענייניו האישיים לטובת הכלל. בגלל נגיעה של כבוד מגיעים כל מיני מחלוקות, בגלל נגיעה של ממון נמנע אדם מלתת לבנו חינוך תורני טוב ולבסוף מאבד אותם מידי וכן הלאה. ועל כך כותב האבן האזל דבר מעניין ונפלא: אילו הייתה האנושות מסוגלת לוותר על עניינים אישיים לטובת ענין יותר נעלה, אז העולם היה בא לידי תיקון אמיתי ושלם. כך בחינוך הבנים, כך גם בחיים החברתיים, ובכך הייתה גאולה שלמה.

את דבריו מבסס האבן האזל על הפסוק בתורה אותו קראנו מלפני שבועיים בפרשת כי תצא, שֶׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת-הָאָם וְאֶת-הַבָּצִיִּים תִּקְחֶינָה לְמַעַן יִיטַב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים. (דברים כב.ז). כותב המדרש רבה על כך, "ומה שכר אתה נוטל, שאם אין לך בנים אני נותן לך בנים. אם קיימת מצוה זו אתה ממנהר לבוא מלך המשיח. אם קיימת המצווה הזאת אתה ממנהר את אליהו הנביא".

שואל האבן האזל: במה גדולה מצוה זו ששכרה גדול כל כך, לזכות בבנים ולהביא את המשיח ואלהיו הנביא? ועל כך משיב: מצוות שילוח הקן באה ללמדנו דבר זה, אף כי הציפור גדולה, האם נתונה בידי של האדם, ויכול הוא להפיק ממנה תועלת אישית, בכל זאת מצווה עליו התורה לשלח את האם לטובת הכלל, למען תוכל היא להביא עוד ציפורים לעולם, לבל יכחד מין זה מן העולם. על ידי קיום מצוה זו מסתגל האדם לכבוש את אנוכיותו לטובת הכלל. ועל כן גדול הוא שכרה של מצוה זו שיוכל לחנך את בניו לתורה ולקרב את בואם של מלך המשיח ואלהיו הנביא "עכ"ל הטהור של האבן האזל.

בימים אלה בהם אנו מבקשים ומתחננים על גאולת עם ישראל וממליכים את הקב"ה עלינו, כמה עלינו להתחזק בדבר זה ולחנך עצמנו לביטול האנוכיות ובכך נזכה לקרב את הגאולה ומלכותו יתברך עלינו. אמן. שבת שלום.

מעשה שהיה

איני רוצה להטריח את הרב בקניה זו, ולכן אקנה בעצמי אל דאגה... למחרת הגיע העשיר מחוייך מאוזן לאוזן, הראה לרב את התפילין שקנה וגילה את אוזנו, כבוד הרב את התפילין הללו קניתי במאתיים מטבעות נחושת בלבד.

כשמע הרב את דבריו הגיב מיד: מאתיים מטבעות נחושת בלבד עלו התפילין שלך? אם כך הם בוודאי פסולות, הלא תבין, הוסיף משראה את פני העשיר מתכרכמות, רק הקלף ללא כתיבה מחירו מאה דינרי זהב, ותפילין שעלותם הכוללת היא מאתיים מטבעות נחושת הם ודאי ללא פרשיות בתוכם, או שהקלף שבהם מזוייף מעיקרו, ואתה מברך ברכה לבטלה בהנחתם.

העשיר נלחץ לשמע דברי הרב והגיב בחוצפה 'כבוד הרב, אבקש מכם בודו לא להטרידני בהבלים שכאלה, ולא להקשות עלי בלחצים מסוג זה, אני קניתי תפילין אלו, והן בחזקת כשרות, ואם המוכר אכן גנב

בבית הכנסת של הבן איש חי התפלל אדם אשר היה עשיר גדול, אולם כגודל עשירותו כך הייתה קמצנותו גדולה, עד שאפילו זוג תפילין משלו לא היה לו, כאשר הבחין בכך הרב מחה בפניו על מנהגו הקלוקל לשאול בכל יום את תפיליו של מתפלל אחר, והורה לו לרכוש תפילין כספו שלו, העשיר התחמק בתואנות שווא ותנה את זמנו העמוס שאינו מאפשר לו להקדיש את הזמן הדרוש לקניה זו, וכן את חוסר הידיעה שלו על מקום שבו ניתן לרכוש תפילין, אך הרב שקץ בתשור בות חמקמקות מעין אלו, אמר לו א"כ תן לי את סכום הכסף הדרוש לכך ואני אקנה לך, העשיר לא מצא בפיו תירוץ נוסף לדחיית הקניה, ורק שאל כמה עולה זוג תפילין?, השיב הרב ניתן לרכוש תפילין בש" מונה מאות דינרי זהב, באלף דינרי זהב, ואפילו באלף וחמש מאות, תלוי בהידור שאותו אתה מבקש לעצמך, כאשר שמע העשיר את תשובת הרב החוויר כולו, כ"כ יקר? מלמל לעצמו, ובמאמץ רב השיב

נו? א"כ מדוע אינך חוזר אל המוכר ומתלונן אצלו? הנוכל ברח, ואיני יודע לאן, הסביר העשיר. איני מבין מה הבעיה? הגיב הרב בשלווה. מה הפירוש מה הבעיה? התקצף העשיר וכמעט שיצא מכליו, מאתים אלף דינרים ירדו לטמיון, והרב שואל מה הבעיה?. איני מבין, חזר הרב שנית על דבריו, הוא מכר זכוכית ואמר שהיא יהלום, ולכן הוא האשם, העבירה על כך תרבוץ על מצפוני ועונשה יחול עלי ועל ראשו. הבין הלה את תוכחתו הכנה של הרב והתבייש.

ממעשה זה למדנו כיצד עלינו להסתכל על המצוות, ולהשקיע בהם ולחזור אחריהם לא פחות מדברים שבגשמיות. כפי שאנו מתוודים בתפילה ובעיקר בימים אלו, 'סרנו ממצוותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו', איננו משווים אותם לעסקינו, ובעסק שלנו מהדרים יותר מעסקי שמיים.

אותי במכירה זו הוא האשם, וכל הברכות שאני מברך לבטלה ירצו על מצפוני, ועונשן יחול עלי ועל ראשו... משהבין הרב כי אך לשווא יכלה את כוחו מול הגינו של קמצן זה, שתק שתיקה ארוכה, וזו התפ"רשה בעיני העשיר כהסכמה לדברי החכמה שהשמיע.

לאחר חודשים ספורים, נכנס העשיר לבית הכנסת כשכולו אבל וחפוי ראש. למראה פניו נבהל הרב והתעניין, מה קרה לך? האם אוכל לעזור לך בדבר מה? השיב העשיר בקול בוכים, איש לא יוכל לעזור לי כעת, לאחר שנפלתי בבור שאותו כרה לי נבל חסר לב, הוא נאנח אנחה קור רעת לב והמשיך, לפני זמן מה הציע לי אדם לקנות בהזדמנות יהלום נדיר ששוויו חצי מילין דינרי זהב, במחיר שאינו עולה על מאתיים דינרי זהב. שמחתי על העסקה המצוינת שהזדמנה לי ורכשתי אותה. אך כעת התברר לי שהרמאי מכר לי זכוכית פשוטה ולא יהלום יקר ערך...

מהנעשה בתלמוד תורה "פתקא טבא"

באווירת הימים הנוראים נפתחו שערי התלמוד תורה, ריח של סליחות ותחושה של קירבה והתעלות יותר מתמיד לבורא עולם, עוטפת את תי נוקות של בית רבן שעליהם העולם עומד, באחריות יתר בימים אלה בתור רתם ותפילתם למען כלל ישראל ולקראת השנה החדשה הבעל"ט.

הילדים החדשים שזה עתה הצטרפו לחממה הגדולה משפחת "משכן יצחק" התקבלו בשמחה ובכבוד ע"י הנהלת התלמוד תורה וצוות המ" למדים המובחרים מתוך דאגה כנה, ואכפתיות לגדילתם בתורה ויראת שמיים טהורה.

תוך שמירה על הכללים וההקפדה על בריאותם שב התלמוד תורה למ" תכונת מלאה הן בצד הרוחני והן בצד הגשמי, בכיתות מרווחות, מלמדים מובחרים, ולתלמידים נותר רק לרצות ולשאוף, לשמוע ולקבל ולזכות להיות גדולים בתורה.

את הימים הללו עוברים תלמידי התלמוד תורה כולו יחד בדיבוק חבי רים במבצע מיוחד המאחד את כל הכיתות החל מכיתה א' ועד לכיתה ח' להיות מוכנים לקראת יום הדין הקרב ובא.

המבצע "פתקא טבא" – בו כל תלמיד מקבל קבלה של חיזוק הן בתפילה, הן בתורה והן בנן אדם לחבירו ואיתה יתמיד לפחות עד ליום הכיפורים. מתכונת המבצע מתחלקת לפי כיתות.

כיתות א' – ג', המבצע מתנהל ע"י המחנך שבוחר לכל ילד את הקבלה שעליה יעבוד בימים אלה בליווי אישי יחד עם המחנך, הילד אף משתף את ההורים בכך, וכל ילד אף מביא מאביו מקור מהתורה לקבלה זו. בכך הילדים חשים חיבור לדבר ויחד עם המחנך וההורים שמחים הם לעלות ולהתעלות ולהיות דבקים במטרה.

כיתות הגבוהות יותר החל מכיתה ד' – ח', כל ילד בוחר לעצמו את הקב" לה שעליה יעבוד בימים אלו, ואף ימצא לה מקור מהתורה.

חלקן של הקבלות שקיבלו הילדים היקרים הם, תפילה בכוונה, שמירת הפה, ברכת המזון מתוך סידור, כיבוד אב ואם, התמדה בחומר הנלמד. ועוד.

כל ילד קיבל לידי את פנקס הקבלות המיוחד ובו הוא כל יום ממלא את אותו היום, כיצד ואיך עבר עליו, ומה עשה בנוגע לקבלה של חיזוק אותה קיבל, הילד אף יצרף את חתימתו של הוריו לקבלה.

תחושה זו משפיעה על הילד ועל הוריו חיזוק משמעותי בימים אלה, חיבור עם השלושה שותפים שבאדם הקב"ה אביו ואמו, כדברי הגמרא במסכת קידושין ל: שלשה שותפין הן באדם: הקב"ה, ואביו, ואמו, בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקב"ה: מעלה אני עליהם כאילו דרתי ביניהם וכבודני.

